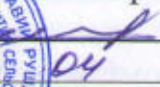

«Тасдиқ мекунам»

Директори Институти иқтисодиёт ва
таҳқиқи системавии рушди кишоварзии
Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон
Академик Пиризода Ҷ.С.
с.2022

Хулоса

чаласаи шуъбаи омӯзиш ва мониторинги сармоягузорӣ дар комплекси агросаноатии Институти иқтисодиёт ва таҳқиқи системавии рушди кишоварзии Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон (протоколи №3/1 аз 04.04.2022)

Ба кори диссертатсионии Саидахмадов Фаррух Бобокулович ҷиҳати дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ, дар мавзӯи “Такмили танзими давлатии сармоягузори кишоварзии минтақа (дар мисоли вилояти Хатлон)” аз рӯи ихтисоси 08.00.03 “Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ”.

Саидахмадов Фаррух Бобокулович, соли таваллуд 1990, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон. Соли 2015 магистратураи Донишқадаи молия ва иқтисоди Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси «Молия ва қарз» хатм намудааст. Соли 2016 тибқи фармони Институти иқтисодиёти кишоварзии Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон тахти №13-К § 5 ба ҳайси унвонҷӯи Институти иқтисодиёти кишоварзии Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон қабул гардидааст. Дар давраи таҳияи диссертатсия Саидахмадов Ф.Б. дар шуъбаи «Бозори воситаҳои истеҳсолот ва хизматрасонӣ» (ҳоло омӯзиш ва мониторинги сармоягузорӣ дар комплекси агросаноатӣ)-и Институти иқтисодиёт ва таҳқиқи системавии рушди кишоварзии Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон ба ҳайси унвонҷӯ таҳқиқоти илмӣ бурдааст.

Саидахмадов Фаррух Бобокулович имтиҳонҳои минимуми номзадиро дар Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон аз фанҳои таърих ва илми фалсафа аз «19» июли соли 2017 тахти №348 ва забони англисӣ аз 25 июли 2017 №348 супорида, соҳиби Шаҳодатнома гардидааст.

Роҳбари илмӣ – Хушвахтзода Қ.Х., доктори илмҳои иқтисод, профессор, Ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

Арзёбии мубрамияти кори диссертатсионӣ. Дар шароити ҷаҳонишавӣ ва минтақашавию афзудани иттиҳодҳои иқтисодию молиявӣ дар иқтисодиёти ҷаҳонӣ ва дигаргуншавии вазъи ҳамкориҳо дар самти сармоягузорӣ, муаммоҳои танзими сиёсати сармоягузори давлат дар минтақаҳо нақши муҳимро касб менамояд. Хусусан рушди соҳаи кишоварзӣ, ҳамчун бахши воқеии иқтисодиёт ва асосии минтақаҳо барои сармоягузорӣ маҳсуб меёбад, сарфи назар аз ин, сармоягузорӣ дар соҳаи кишоварзӣ масъалаи калидӣ ба ҳисоб рафта, ҳамчун яке аз сарчашмаҳои захиравии рушди индустриалии иқтисодиёти кишвар

баромад мекунад. Тадбирҳои танзими давлатӣ, ки дар доираи механизми татбиқшаванда солҳои охир қабул карда шудаанд, ба афзоиши иқтисодии молиявии минтақаҳо равона карда шудааст, лекин мутаасифона, самаранокии таъсири онҳо ба сатҳи истехсолоти кишоварзӣ нокифоя аст.

Тавре зимни Паёмашон Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон баён намуданд: “Ислоҳоти иқтисодии тайи солҳои охир амалишуда ба беҳтар гардидани фазои соҳибкориву сармоягузорӣ ва ҷалби сармояи хориҷӣ, аз ҷумла сармояи мустақим мусоидат карда истодааст. Ҳоло дар кишвар татбиқи 70 лоиҳаи сармоягузори давлатӣ ба маблағи умумии 30 миллиард сомонӣ идома дорад. Дар 10 соли охир ба иқтисодиёти Тоҷикистон дар ҳаҷми зиёда аз 33 миллиард сомонӣ сармояи мустақими хориҷӣ ворид гардидааст, ки қисми зиёди он ба рушди соҳаҳои энергетика, алоқа, сохтмон, истихроҷу коркарди канданиҳои ғоиданок ва бунёди инфрасохтор равона шудааст. Мо барои ноил шудан ба ҳадафҳои гузошташуда ҳамкориро бо шарикони рушд минбаъд низ идома медиҳем ва сармояи мустақими ҷалбшударо ба ворид намудани техникаву технологияҳои муосири истехсолӣ, таъсиси ҷойҳои кории нав ва афзоиши ҳаҷми истехсоли маҳсулоти рақобатноки ватанӣ равона мекунем. Вобаста ба ин, Ҳукумати мамлакатро зарур аст, ки фаъолияти худро доир ба беҳсозии фазои сармоягузорӣ, ҷалби сармояи мустақими хориҷӣ ва муаррифии лоиҳаҳои сармоягузорӣ вусъат бахшад”.

Қайд кардан зарур аст, ки барои ҷалби бештари сармоягузори хориҷӣ ба иқтисод, фишангҳои макроиқтисодии андозиву буҷетӣ, пулию қарзӣ, гумрукӣ, меъёрҳои институционалиро пеш аз ҳама дар сатҳи иқтисоди миллӣ танзим намудан лозим аст. Вобаста ба ин, дар сатҳи минтақаҳо самарои он маълум мегардад.

Инчунин зарурияти пурзӯр намудани сармоягузориҳои дохилӣ, низ пеш омадааст, чунки дар таҷрибаи ҷаҳонӣ ягон давлат танҳо бо сармоягузори хориҷӣ, иқтисодашро рушд дода наметавонад. Тавассути сармоягузори хориҷӣ фаъолнокии субъектҳои иқтисоди миллиро таъмин намудан мумкин аст, лекин фаъолияти минбаъдашро танҳо дар асоси сармоягузориҳои дохилӣ ривож додан мумкин аст.

Мутаасифона, ҳолати муосири сармоягузориҳои соҳаҳои иқтисоди миллӣ ва минтақа, хусусан соҳаи кишоварзӣ нишон медиҳад, ки муаммоҳои зиёде ҷой доранд. Ба ин муаммоҳо дохил мешаванд: сатҳи пасти маърифати молиявӣ, дар сатҳи зарурӣ набудани инфасохтори рушди дастрасии сарчашмаҳои маблағгузори молиявӣ ба субъектҳои минтақавӣ, набудани дастгирии давлатии истехсолоти кишоварзӣ минтақаҳо, ҳол он, ки дар аксари давлатҳои ҷаҳон соҳаи кишоварзӣ соҳаи дотатсионӣ аст.

То кунун, дар ҷумҳурӣ ва хусусан дар минтақаи Хатлон оид ба танзими давлатии истифодаи иқтисодҳои сармоягузорӣ, ки метавонад ба самаранокии рушди иқтисодиёти хоҷагии қишлоқ таъсир расонад, таҳқиқоти маҷмуӣ гузаронида нашудааст. Зарур аст, ки самтҳои танзими

давлатӣ ҷиҳати таъмини фаъолияти сармоягузорӣ дар соҳаи кишоварзӣ аз нуқтаи назари тамоми шоҳаҳои кишоварзии минтақа муайян карда шаванд. Вазъи ҷойдоштаи масъалаҳое, ки дар боло зикр шуданд, ба таври нокифоя назарияи коркардашудаи тадқиқи муаммои мазкурро дар соҳаи иқтисодиёти миллӣ, инъикос менамояд.

Вобаста ба ин муҳимияти мавзӯи интиҳобшудаи диссертатсия, инчунин арзиши илмӣ ва аҳамияти амалии он асоснок карда мешаванд.

Бояд қайд намуд, ки рисолаи Саидахмадов Фаррух Бобоқулович ба мавзуи муҳим бахшида шуда, кори илмӣ-тадқиқотии мустақил ва комилро ташкил медиҳад.

Мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот. Мақсади таҳқиқот - таҳқиқи асосҳои назариявӣ, муқаррароти методӣ ва тавсияҳои амалӣ оид ба коркарди самтҳои ояндадори тақмили танзими давлатии фаъолияти сармоягузорӣ дар соҳаи кишоварзӣ, инчунин усулҳои баҳодиҳии ҷолибияти сармоягузориҳои минтақа ҳамчун элементи сохтории иқтисоди миллӣ мебошад.

Мутобиқи ҳадаф, вазифаҳои асосии зерин муайян ва баррасӣ карда шуданд:

- таҳлили таҳаввулоти масъалаҳои назариявии танзими давлатии фаъолияти сармоягузорӣ дар соҳаи кишоварзӣ, ҳамчунин муайян намудани хусусиятҳои усулҳои танзими давлатии фаъолияти сармоягузорӣ дар соҳаи кишоварзӣ вилояти Хатлон;

- асоснок намудани нақши сармоягузорӣ дар рушди кишоварзӣ ва таъмини озуқавории аҳолии минтақа;

- баҳодиҳии вазъи муосири соҳаҳои асосӣ ва тамоюлҳои сармоягузорӣ дар соҳаи кишоварзӣ;

- муайян кардани иқтидори сармоягузориҳои корхонаҳои кишоварзӣ ва омилҳое, ки ба рушди фаъолияти сармоягузорӣ дар минтақа таъсир мерасонанд;

- муайян кардани самтҳои афзалиятноки истифодаи сармоя дар соҳаи кишоварзӣ минтақа;

- муайян намудани самтҳои асосии фаъолгардонии сармоягузорӣ дар соҳаи кишоварзӣ минтақа ва талаботи соҳаи кишоварзӣ минтақа ба сармоягузориҳо дар ояндаи наздик.

Объекти тадқиқот фаъолияти сармоягузориҳои корхонаҳои ҳамаи шаклҳои хоҷагидорӣ дар вилояти Хатлон мебошанд.

Мавзӯи тадқиқот раванди сармоягузорӣ ва стратегияи рушди он ҳамчун маҷмӯи ҳадафҳо ва вазифаҳо баҳри баланд бардоштани самаранокии истифодаи сармоягузориҳо дар минтақа ба ҳисоб меравад.

Усулҳои таҳқиқот. Барои таҳияи пешниҳодҳои оқилона дар таҳқиқот усулҳои зерин мавриди истифода қарор гирифтанд: абстрактӣ-мантикӣ, индуктивӣ, ҳисобҳои таҳлилӣ, таҳлили муқоисавӣ, монографӣ, сотсиологӣ, ҳисобӣ-конструктивӣ, таҳлилӣ - омилӣ, гуруҳбандии омӯрӣ, математикӣ.

Соҳаи таҳқиқот. Таҳқиқот бо Шиносномаи ихтисосҳои КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ, гардонида шудааст. Объект, предмет ва наwgониҳои диссертатсия ба бандҳои Шиносномаи ихтисосҳои КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз рӯи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ:

3.24. Тараққиёти комплекси агросаноатӣ дар минтақаҳо, хусусиятҳои минтақавӣ ва маконии инкишофи хоҷагии қишлоқ;

3.25. Таъминоти инвеститсионии минтақаҳо. Танзими инвеститсияҳо дар минтақаҳо. Лоихаҳои инвеститсионии қаламравӣ. Муҳити инвеститсионӣ бо дарназардошти воҳдҳои минтақавӣ-маконӣ. Баланд намудани диққатҷалбкунии инвеститсионӣ ва истифодаи самараноки лоихаҳои инвеститсионӣ дар минтақаҳо мувофиқат менамояд.

Марҳилаҳои таҳқиқот. Давраи иҷрои кори диссертатсионӣ солҳои 2016- 2020-ро дар бар мегирад.

Пойгоҳи асосии иттилоотӣ ва озмоишӣ таҳқиқот. Сарчашмаи иттилоотии кори илмиро маводҳои расмӣи Агентии оморӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Сарраёсати минтақавӣи омор, Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон., Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раёсати хоҷагии қишлоқи вилояти Хатлон ва мушоҳидаҳои шахсии диссертант ташкил додаанд.

Эътимоднокии натиҷаҳои диссертатсиониро дақиқии маълумотҳо, кифоягии маводҳои таҳқиқотӣ, коркарди оморӣ, натиҷаҳои таҳқиқот ва интишороти муаллифи он тасдиқ менамояд. Хулоса ва тавсияҳо ба таҳлили илмӣи натиҷаҳои таҳқиқотҳои назариявӣ ва таҷрибавӣ асос меёбад.

Наwgонии илмӣи таҳқиқот аз коркарди самтҳои ояндадори такмили танзими давлатии фаъолияти сармоягузори кишоварзии минтақаҳо, инчунин пешниҳоди модели фаъолнамоии сарчашмаҳои дохилии сармоягузорӣ аз ҳисоби муассисаҳои молиявӣи қарзӣ, буҷети давлатӣ ва ҳудуди корхонаҳои кишоварзии минтақаҳо иборат мебошад.

Дастовардҳои илмӣи нисбатан муҳиме, ки муаллиф мустақиман ба онҳо ноил гардида, ба ҳимояи ошкоро пешниҳод мешавад, аз инҳо иборатанд:

1. Таҳовулотӣ назариявӣи танзими сармоягузори минтақавӣ таҳлил гардида, дар ин асос равишҳои асосӣ оид ба моҳияти сармоягузорӣ, иқтисодӣи сармоягузорӣ ва фазои сармоягузорӣ, объектҳо ва субъектҳо, манбаъҳои маблағгузорӣ, хусусиятҳои онҳо дар шароити кишоварзии минтақа такмил дода шудаанд. Таҳлили табақабандии васеи мафҳуми «сармоягузорӣ» нишон дод, ки ба монанди ҳамаи мафҳумҳои илмӣи онҳо пурра ва муфассал нестанд. Аз нигоҳи мо: "Сармоягузорӣ ҳамаи намуди маблағгузориҳо ба шаклҳои моликият ва арзишҳои зехнии субъектҳои хоҷагидорӣ бо мақсади таъмини фаъолияти соҳибкорӣ ва дигар намудҳои фаъолият, гирифтани даромад ва дигар манфиатҳо мебошад". Дар марҳилаи кунунӣ яке аз самтҳои асосӣи сармоягузорӣ бояд соҳаи

инноватсия бошад, ки бо рушди босуръати пешрафти илмию техники ва сатҳи баланди рақобат дар бозорҳои дохилӣ ва берунӣ алоқаманд аст;

2. Ҳолати муосири фазои сармоягузорӣ ва фаъолгардонии сармоягузорӣ дар соҳаи кишоварзии минтақаҳо муайн карда шуда, омилҳое, ки ба онҳо таъсири манфӣ мерасонанд, ошкор карда шуданд (гаронии зиёди андозии корхонаҳои кишоварзӣ, меъёри баланди қарзҳо ба корхонаҳои кишоварзӣ, сатҳи пасти дастрасӣ ба инфрасохтори зарурии корхонаҳои кишоварзӣ). Дар ин замина пешниҳодҳо барои рушди сармоягузори минтақа барои давраи то соли 2025 омода ва пешниҳод гардид;

3. Вобастагии рушди иқтисодии бахши аграрии иқтисодиёти минтақавӣ аз афзоиши ҳаҷми сармоягузорӣ ва истифодаи самараноки онҳо дар шароити таъмини кифоягии озуқаворӣ барои аҳолии минтақаи таҳқиқшуда асоснок карда шудааст. Муайян карда шуд, ки вобастагии афзоиши ҳаҷми маҷмуъи маҳсулоти кишоварзии минтақа аз афзоиши сармоягузори дохилӣ ба $R^2=0,94\%$ баробар аст;

4. Имкониятҳои воқеии истифодаи маблағгузори дохилӣ ва хориҷӣ дар минтақа, таъсири онҳо ба самаранокии иқтисодии соҳаҳои афзалиятноки кишоварзӣ дар минтақаҳо муайян карда шудааст. Тамоюлҳои камшавии заминҳои шудгор, пастравии ҳосилнокии маҳсулотҳои кишоварзӣ, муфлисшавии корхонаҳои кишоварзӣ, зиёдшавии воридоти маҳсулотҳои гушту ширӣ ва қаноаткунанда набудани истеҳсоли онҳо ошкор гардид, ки барои ҷалби сармоягузорӣ ва таъмини бехатарии озуқаворӣ манбаи мувофиқ мебошанд;

5. Самтҳои асосии истифодаи самарабахши захираҳои сармоягузорӣ, таносуби иштироки давлат дар танзими равандҳои сармоягузорӣ, бо дарназардошти хусусиятҳои минтақаи омӯхташаванда ва талаботи хоҷагиҳои кишоварзии минтақа ба сармоягузориҳо барои давраҳои солҳои 2019-2025 муайян карда шудааст. Тавре, ки аз ҳисобҳои дурнамои рушди маблағгузори корхонаҳои кишоварзии минтақаи Хатлон бармеоянд, дар ҳолати танзими сармоягузори минтақа, боиси рушди МММ то соли 2025 ба 1,6 маротиба ваё афзоиши он дар ҳаҷми 9,7 млрд сомонӣ мегардад, инчунин боиси зиёдшавии маҳсулоти умумии кишоварзии вилояти Хатлон ба 1,3 маротиба ваё дар ҳаҷми 3,7 млрд сомонӣ мегардад;

6. Модели математикии самтҳои асосии фаъолгардонии сармоягузорӣ дар соҳаи кишоварзии минтақа ва талаботи соҳаи кишоварзӣ дар минтақа ба сармоягузориҳо дар ояндаи наздик таҳия ва дурнамои рушди он барои то соли 2025 таҳия гардид. Натиҷаи модел нишон медиҳад, ки хангоми ба як воҳид (сомонӣ) афзун шудани сармоягузори зарурӣ ба хоҷагиҳои деҳқонӣ ба ҳисоби миёна ба 3,5 воҳид (сомонӣ) МММ афзуда, сарчашмаи умумии сармоягузори ба кишоварзии вилояти Хатлон ба ҳисоби миёна ба 0,8711 воҳид ва маҳсулоти умумии кишоварзии вилояти Хатлон ба ҳисоби миёна ба 1,0981 воҳид зиёд мегардад.

Аҳамияти назариявии таҳқиқот. Аҳамияти назариявии кори диссертатсионӣ дар он ифода меёбад, ки таҳқиқоти диссертатсионӣ

таҳлил ва омӯзиши асосҳои назариявӣ-методологӣ ва илмӣ бисёрсолаи муаллифро доир ба ҷанбаҳои гуногуни муаммоҳои танзими давлатии ҷаҳонро сармоягузорӣ дар соҳаи кишоварзӣ фаро гирифтааст.

Аҳамияти амалии таҳқиқот дар он дида мешавад, ки пешниҳодҳои коркардшуда метавонанд аз ҷониби мақомоти давлатӣ дар тақдир танзими ҷаҳонро сармоягузорӣ дар соҳаи кишоварзӣ истифода гарданд. Баъзе ҷиҳатҳои диссертатсия метавонанд дар барномаҳои давлатии дастгирии рушди комплекси кишоварзӣ ҷумҳурӣ татбиқ карда шаванд. Пешниҳодҳои ҷудогонаи муаллиф ба корхонаҳо ва минтақаҳои имкон медиҳанд, ки бештар тақсими сармоягузориҳо асоснок ба роҳ монда, истифодаи оқилона ва самараноки онҳо таъмин намоянд, ки ба афзоиши самаранокии иқтисодии на танҳо иқтисоди сармоягузорию ҷараёниҳо, балки умуман истеҳсолоти кишоварзӣ мусоидат хоҳанд кард.

Саҳми шахсии довталаб. Ҳамаи давраҳои иҷроии нақшаи кори илмӣ, таҳияи мавзӯ, асосноккунӣ ва муҳаббатҳои он, мақсади гузашташуда ва иҷрои вазифаҳо аз ҷониби муаллиф ба анҷом расонида шудааст. Дар ҷараёни таҳқиқот муаллиф асосҳои танзими давлатии сармоягузорию кишоварзӣ минтақаро омӯхта, роҳҳои мукамалгардонии механизмҳои танзими давлатии сармоягузорию кишоварзиро коркард ва дурнамои рушди онро дар минтақа таҳия намудааст. Натиҷаҳои таҳқиқотро дар шакли хулоса ва пешниҳодҳо дар мақолаҳои илмӣ пешниҳод намудааст.

Таъйиди диссертатсия ва иттилоот оид ба истифодаи он. Хулоса ва натиҷаҳои рисолаи мазкур ба Сарраёсати кишоварзӣ вилояти Хатлон (№01/227 аз 30.04. 2020), Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон (№3-2/1363, аз 22.04. 2020) барои истифода пешниҳод шуда, санад оид ба татбиқи паҳлуҳои он мавҷуд аст.

Муқаррарот ва натиҷаҳои асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ аз тарафи муаллиф дар конференсияҳо ва семинарҳои ҷумҳуриявӣ байналмилалӣ, семинару конфронсиҳои дохилидонишгоҳии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон (солҳои 2013-2019) борҳо муҳокима шудаанд.

Тавсияҳои методӣ ва амалии дар диссертатсия асосёфта дар ҷараёни таълим ҳангоми гузаронидани дарсҳо дар Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон аз ҷанбаҳои «Иқтисодиёти минтақавӣ», «Сармоягузорӣ», «Иқтисоди миллӣ» ва «Иқтисодиёти корхонаҳо» истифода шуда истодаанд.

Интишори натиҷаҳои диссертатсия. Муқаррароту натиҷаҳои асосии диссертатсия дар 14 мақолаҳои илмӣ муаллиф, аз ҷумла, 6 мақола дар маҷаллаву нашрияҳои мансуб ба номгуи маҷаллаву нашрияҳои тақрибшаванда ва тавсиянамудаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, нашр гардидаанд. Ҳаҷми умумии корҳои илмӣ ҷопгардида оид ба мавзӯи диссертатсия 6,5 ҷ.ч. таъкил медиҳад.

Мақолаҳои асосии муаллиф дар робита ба мавзӯи таҳқиқот:

Феҳристи корҳои ҷопшудаи муаллиф доир ба мавзӯи диссертатсия

а) Мақолаҳо дар маҷаллаҳои илмӣ, ки аз ҷониби Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсия шудаанд:

- [1-М]. Саидахмадов Ф.Б. Роҳи асосии таъминоти амнияти озуқавори/ [Матн] Ф. Саидахмадов, М. Акрамова // Паёми Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон «Кишоварз». - Душанбе, 2018.- 4(80).-С. 206-211, [0,18 қ.қ. муаллиф]
- [2-М]. Саидахмадов Ф. Особенности размещения инвестиционных ресурсов аграрного предприятия и кластера / [Матн] Ф. Саидахмадов, // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (маҷаллаи илмӣ) бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. - Душанбе: «Сино». -2019, №1.- С.82-87, [0,37 қ.қ. муаллиф]
- [3-М]. Саидахмадов Ф.Б. Вопросы размещения инвестиционных ресурсов аграрного предприятия и кластера / [Матн] И.Р. Иброҳимов, Ф.Б.Саидахмадов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (маҷаллаи илмӣ), Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. - Душанбе: «Сино», 2019.- №3.- С.83-88, [0,18 қ.қ. муаллиф]
- [4-М]. Саидхмадов Ф.Б. Ҷабҳаҳои назариявӣ ва раванди такрористехсол дар соҳаи кишоварзӣ/ [Матн] Ф.Б. Саидхмадов, М. Акрамова // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (маҷаллаи илмӣ), Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. - Душанбе: «Сино», 2019. - №3.- С.40-45, [0,18 қ.қ. муаллиф]
- [5-М]. Саидахмадов Ф. Асосҳои методологии танзими сатҳи кластерҳои истеҳсолоти аграрӣ / [Матн] Ф.Б. Саидхмадов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (маҷаллаи илмӣ), Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. - Душанбе: «Сино», 2019. - №7.- С.124-128, [0,31 қ.қ. муаллиф]
- [6-М]. Саидахмадов Ф. Асосҳои методологии танзими давлатии сармоягузорию истеҳсолоти кишоварзии минтақа / [Матн] Қ.Х. Хушвахтзода, Ф.Б. Саидхмадов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (маҷаллаи илмӣ), Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. - Душанбе: «Сино», 2019. - №1.- С.82-87, [0,18 қ.қ. муаллиф]

б. Дар дигар нашрияҳо:

- [7-М]. Саидахмадов Ф.Б. Баъзе муаммоҳои низомии андози Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шароити имрӯза / [Матн] Ф.Б. Саидхмадов, Т.Я. Ятимов// Маводҳои конференсияи илмӣ – назариявӣ ҷумҳуриявӣ дар мавзӯи «Самаранокии идоракунии молияи давлатӣ дар шароити иқтисодиёти кушодаи Ҷумҳурии Тоҷикистон». - Душанбе, 2016. – С. 203-211, [0,28 қ.қ. муаллиф]
- [8-М]. Саидахмадов Ф. Б. Определение основных проблем, препятствующих развитию сельского хозяйства / [Матн] Ф.Б. Саидхмадов, Н.Я. Каримов // Маводҳои конференсияи байналмилалӣ илмӣ – амалӣ дар мавзӯи Муаммоҳои инкишофи туризми байналхалқӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон. - Душанбе, 2016. – С. 229-236, [0,25 қ.қ. муаллиф]
- [9-М]. Саидахмадов Ф.Б. Механизм стимулирования экспортных операций в Республике Таджикистан/ [Матн] Ф.Б. Саидхмадов, Т.Я.

Ятимов // Маводҳои конференсияи илмӣ – назариявии Ҷумҳуриявӣ дар мавзӯи «Самаранокии идоракунии молияи давлатӣ дар шароити иқтисодиёти кушодаи Ҷумҳурии Тоҷикистон». - Душанбе, 2016. – С. 203-2011, [0,28 ҷ.ҷ. муаллиф]

ХУЛОСА:

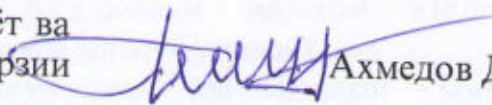
1. Кори дисертатсионии Саидахмадов Фаррух Бобокулович дар мавзӯи “Такмили танзими давлатии сармоягузори кишоварзии минтақа (дар мисоли вилояти Хатлон)” аз рӯи ихтисоси 08.00.03 “Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ” пешниҳод гардидааст, ба талаботи Низомномаи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯй буда, теъдод ва интишороти натиҷаҳои илмӣ ба мухтавои дисертатсия мутобиқат менамояд.

2. Кори дисертатсионии Саидахмадов Фаррух Бобокулович дар мавзӯи “Такмили танзими давлатии сармоягузори кишоварзии минтақа (дар мисоли вилояти Хатлон)” аз рӯи ихтисоси 08.00.03 “Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ” бо дарназардошти ислоҳи камбудии ошкоргардида ба экспертизаи навбатӣ пешниҳод карда шавад.

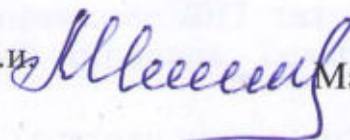
Хулоса дар шӯъбаи омӯзиш ва мониторинги сармоягузорӣ дар комплекси агросаноатии Институти иқтисодиёт ва таҳқиқи системавии рушди кишоварзии Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон (протоколи №3/1 аз 04.04.2022) бо иштироки 12 нафар гузаронида шудааст. Натиҷаҳои овоздиҳии кушод: Тарафдор - 12 нафар, Зид - нест, Бетараф - нест.

Раис,

номзади илмҳои иқтисодӣ, мудири шӯъбаи омӯзиш ва мониторинги сармоягузорӣ дар комплекси агросаноатии Институти иқтисодиёт ва таҳқиқи системавии рушди кишоварзии АИКТ

 Ахмедов Д.Х.

Котиб, ходими пешбари илмӣ н.и.и

 Маҳмудова Ш.Х.

Имзоҳои Ахмедов Д.Х.

ва Маҳмудова Ш.Х. - ро тасдиқ мекунам,

Сардори шӯъбаи кадрҳои

Институти иқтисодиёт ва таҳқиқи

системавии рушди кишоварзии АИКТ

 Валиев А.С.

